

STØB BÅLSTEDET I BETON

Hvis du støber et bålsted i beton, kan du få et både enkelt og flot resultat. Og **du kan nemt tilpasse det på mål**, så du får den størrelse, der passer bedst hjemme hos dig.

Gør Det Selv

SVÆRHEDSGRAD

Du skal sørge for at presse formen godt ned over bolden, så samlingen er tæt. Og vibrere betonen grundigt, men forsigtigt.

LET

SVÆRT

TIDSFORBRUG

1 dag + hærdetid.

PRIS

Ca. 1.500 kr. Bruger du almindelig beton i stedet for fiberbeton, sparer du en del. Men det kræver armeringsnet, der kan være lidt svært at styre.

MATERIALER

12 mm støbekrydsfiner (1 plade):

- 1 bund til støbeform (A), 80 x 80 cm
- 2 sider (B) a 20 x 80 cm
- 2 sider (C) a 20 x 82,4 cm

Desuden:

- Skruer, 4 x 40 mm
- Fiberbeton, 6 x 25 kg (styrke 30 MPa)
- Fitnessbold

SPECIALVÆRKTØJ

- Blandemaskine
- Betonsliber
- Stavvibrator

Det er nemt at komme til at lægge brænde på dette bålsted, fordi der ikke er høje kanter.

Lav formen

Til støbeformen bruger vi støbekrydsfiner, der er vandfast og har en meget glat overflade. Kan du acceptere et mindre glat resultat, kan du bruge almindelig og lidt billigere krydsfiner.

I princippet kan du lave bålstedet i næsten den størrelse, du vil. Du skal dog være opmærksom på, at beton er tungt, så jo større formen er, jo tungere bliver bålstedet.

Det specielle ved støbeformen er, at der saves et hul i bunden, så formen passer ned over en stor bold. Boldens form giver bålstedet den rounding, der udgør selve ildstedet.

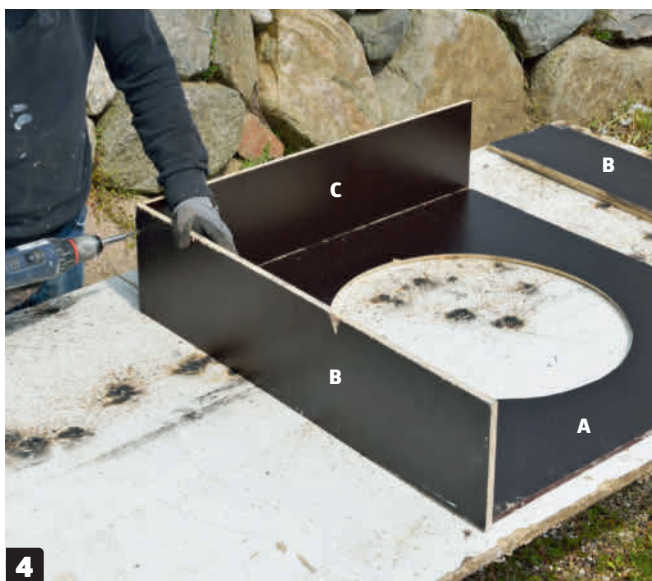
1 Sav delene ud til støbeformen, når du har streget op, hvor der skal saves. Her saves ud med en rundsav, men du kan også bruge en fukssvans eller en stiksav.

2 Tegn en cirkel på pladen til fordybningen i støbeformen. Med et søm i pladens midte kan du sætte en lineal eller en snor fast, der kan drejes rundt, mens du ridser med et søm gennem et hul. Så får du en cirkel.

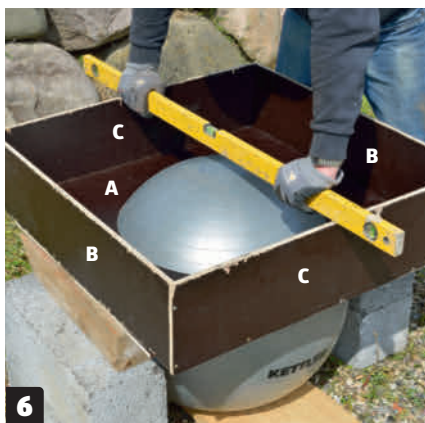
3 Cirklen saves ud med en stiksav, så der kommer et hul i pladen. Hullet bliver fordybningen i det færdige bålsted. Bor først et hul ved stregen, så stiksavens blad kan komme igennem pladen.

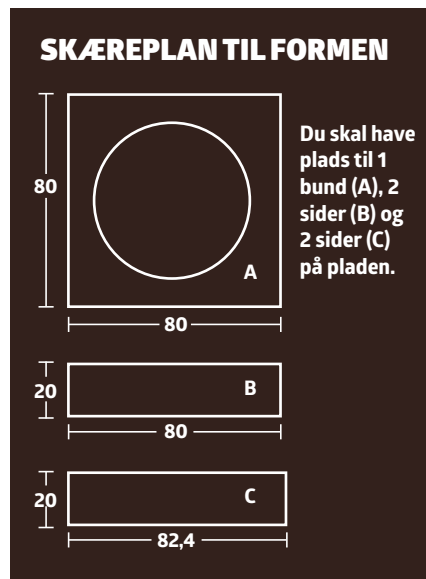
4 Formen samles, når alle dele er savet ud. De fire sider (B og C) gøres fast i hjørnerne og til bundstykket (A) med 4 x 40 mm skruer. Når formen er samlet, placeres den på en opklodsning.

5 Det gælder om at være kreativ, når du skal lave rundingen i støbeformen. Her bruger vi en stor fitnessbold, som formen presses godt ned over.

6 Formen placeres på en bold mellem to opklodsninger, der passer til bolden. Så kan du med et fast tryk presse formen ned mod bolden, så samlingen næsten bliver helt tæt. Vigtigt! Tjek, at formen står vandret.

Støb bålstedet

Når formen er klar, kan du gå i gang med at blande betonen. Den beton, du bruger, skal have en styrke på 30 MPa. Hvis du bruger tørbeton, som vi gør her, vil styrken fremgå af emballagen.

Tørbeton er let at bruge. Du tilsætter blot vand efter forskrifterne på emballagen, og så er du sikker på, at blandingsforholdet er korrekt.

Her bruger vi en blandemaskine til at blande betonen. Du kan også blande den i fx en trillebør.

Betonen fyldes i formen. Hæld det forsigtigt ned lidt ad gangen. Fordel det jævnt omkring bolden, og bank det sammen undervejs, så godt du kan. Der fyldes beton helt op til kanten.

Når betonen er blandet, har du cirka 45-60 minutter til at arbejde med den i.

LEJ EN STAVVIBRATOR

Det er vigtigt, at betonen bliver vibreret ordentligt, så der ikke er lufthuller i det, du støber.

En stavvibrator er supereffektiv til at udføre den opgave. Sådan en kan du være heldig at leje i et større byggemarked. Ellers kan du finde den hos materieludlejningsfirmaer.

Er du tålmodig, og er støbeprojektet ikke alt for stort, kan du også komme langt ved at sætte en kraftig bolt i en slagboremaskine og derefter slå med den på formens sider.

Forstærk formen, og vibrér betonen. Skru forstærkende stykker fast i et kryds foroven, inden du vibrerer. Ved vibrering bliver betonen nemlig mere flydende, og der kommer ekstra pres på siderne. Derfor skal formen forstærkes.

Finish

Når betonen har hærdet i 4-5 dage, kan du fjerne formen. Der viser sig nogle steder med ujævnheder, der skal skæres væk for at få bålstedet helt pænt.

Det grove klarer du med en vinkelsliber, og hvis du også vil finslibe overfladen, kan du bruge en betonsliber. Det gør vi her, fordi vi gerne vil have en lidt nistret overflade som terrazzo.

På ny beton vil du ofte se nogle kalkudfældninger, der får betonen til at se lysere ud. De forsvinder med tiden.

Bålstedet her efterbehandles med bivoks for at gøre det smudsafvisende.

Fjern støbformens. Først løsnes skrueene, så du kan fjerne alle siderne. Tag formen ned fra opklodsningen, så du bedre kan arbejde med den. Husk at vende den rigtigt fra starten, da den er tung at bakse med.

Bundpladen saves fri. Den kan godt sidde fast i betonen. Her bruger vi en rundsav, der kan indstilles i højden, så klingen ikke stikker så dybt, at den skærer spor i betonen.

Skær rundingen til, så der kommer en pæn overgang til fordybningen. Brug en vinkelsliber med diamantklinge. Husk sikkerhedsbriller.

Overfladen slibes, så bålstedet får et mere terrazzoagtigt udseende. Det kan du gøre med en betonsliber (kan lejes). Til sidst behandles betonen med bivoks, der giver en flot og smudsafvisende overflade.

FLOTTE OVERFLADER

Overfladen på beton kan varieres på mange måder. Du kan fx udnytte formens materialer til at give en bestemt finish. Bruger du fx almindelig krydsfiner til støbformens, vil der komme små "riller" i betonens overflade.

Efterbehandling som slibning og slåede kanter kan også give betonen særpræg.

Her efterbehandler vi med bivoks. Det gør overfladen flot og samtidig smudsafvisende. Efterbehandling med voks et par gange om året er en fordel.

Bivoks smøres på med en tør bomuldsklud. Overfladen skal typisk have et par gange, før den er mættet.